

Қостанай облысы әкімдігінің мәдениет басқармасы
Қостанай облыстық тарихи-өлкетану музейі

Қостанай облысының қасиетті нысандары
Сакральные объекты Костанайской области
Sacred objects of Kostanay region

Қостанай, 2020 ж.

«Әрбір халықтың, әрбір өркениеттің баришаға ортақ қасиетті жерлері болады, оны халықтың әрбір азаматы біледі. Бұл - рухани дәстүрдің басты негіздерінің бірі. Біз - ұлан-ғайыр жері мен аса бай рухани тарихы бар елміз».

Н. Ә. Назарбаев

«У каждого народа, у каждой цивилизации есть святыя места, которые носят общенациональный характер, которые известны каждому представителю этого народа. Это одно из оснований духовной традиции. Для Казахстана это особенно важно».

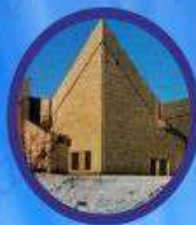
Н. А. Назарбаев

«Each nation, each civilization has holy places that are nationwide known to each representative of this nation. This is one of the basics of spiritual tradition. This is vitally important for Kazakhstan».

N. A. Nazarbayev

«САКРАЛЬНАЯ ГЕОГРАФИЯ КАЗАХСТАНА»

РАЗРАБОТАН СПИСОК ОБЪЕКТОВ
ОБЩЕНАЦИОНАЛЬНОГО И РЕГИОНАЛЬНОГО
ЗНАЧЕНИЯ. ВЫЯВЛЕНЫ 185 ОБЪЕКТОВ
ОБЩЕНАЦИОНАЛЬНОГО ЗНАЧЕНИЯ С
АННОТАЦИЯМИ

РАЗРАБОТАНА ВИРТУАЛЬНАЯ КАРТА
С 3D ТУРАМИ ПО САКРАЛЬНЫМ ОБЪЕКТАМ
ОБЩЕНАЦИОНАЛЬНОГО ЗНАЧЕНИЯ

СОЗДАН НАУЧНО-ЭКСПЕРТНЫЙ
СОВЕТ ИЗ 40 УЧЕНЫХ И
ОБЩЕСТВЕННЫХ ДЕЯТЕЛЕЙ ПО
ОТБОРУ И СИСТЕМАТИЗАЦИИ
ОБЩЕНАЦИОНАЛЬНЫХ И
ЛОКАЛЬНЫХ САКРАЛЬНЫХ МЕСТ

В ПРОИЗВОДСТВЕ НАХОДЯТСЯ
4 ФИЛЬМА О САКРАЛЬНЫХ ОБЪЕКТАХ
КАЗАХСТАНА С ДУБЛИРОВАНИЕМ
НА 5 ЯЗЫКАХ ООН

НА БАЗЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО МУЗЕЯ РК
СОЗДАН ЦЕНТР
«ҚАСИЕТТІ ҚАЗАҚСТАН»

ЗАПУЩЕН СОВМЕСТНЫЙ
ПРОЕКТ С NATIONAL GEOGRAPHIC,
VIASAT HISTORY, DISCOVERY
ПО СЪЕМКЕ НАУЧНО-ПОПУЛЯРНОГО
ДОКУМЕНТАЛЬНОГО ФИЛЬМА
«КҮЛТЕГІН»

Қазақстан Республикасында 2017 жылдан бастап «Рухани жаңғыру» атты бағдарлама іске асырылуда. Бұл ел өміріндегі барлық саласын қамтитын ұлттық деңгейдегі ауқымды жоба. Қоғамдық сананы жаңғырту міндеттерінің арасында «Қазақстанның қасиетті рухани құндылықтары» немесе «Қазақстанның киелі жерлерінің географиясы» жобасы айрықша орын алады.

Киелі нысандар - бұл табиғи ландшафт пен мәдени мұралардың, зайырлы және діни сәулеттің айрықша қастерлі ескерткіштері, кесенелер, сондай-ақ, Қазақстан халқының жадында өшпес із қалдырған тарихи және саяси оқиғалармен байланысты орындар.

Қостанай облысының аумағында мыңнан астам тарихи-мәдени мұра нысандары бар. «Қазақстанның киелі жерлерінің картасына» Қостанай облысынан жалпыұлттық маңыздағы 10 нысан енгізілген. 28 ескерткіштер мен тарихи орындар жергілікті маңыздағы киелі нысандар тізіміне енгізілді.

С 2017 года в Республике Казахстан реализуется программа «Рухани жаңғыру». Это масштабный проект национального уровня, затрагивающий все сферы жизни страны. Среди задач модернизации общественного сознания особое место занимает проект «Духовные святыни Казахстана» или «Сакральная география Казахстана».

Сакральные объекты – это особо почитаемые памятники природного ландшафта и культурного наследия, светской и культовой архитектуры, мавзолеев, а также места, связанные с историческими и политическими событиями, имеющими непреходящую ценность в памяти народа Казахстана.

На территории Костанайской области находится более тысячи объектов историко-культурного наследия. В «Сакральную карту Казахстана» вошли 10 объектов Костанайской области, имеющих общенациональное значение.

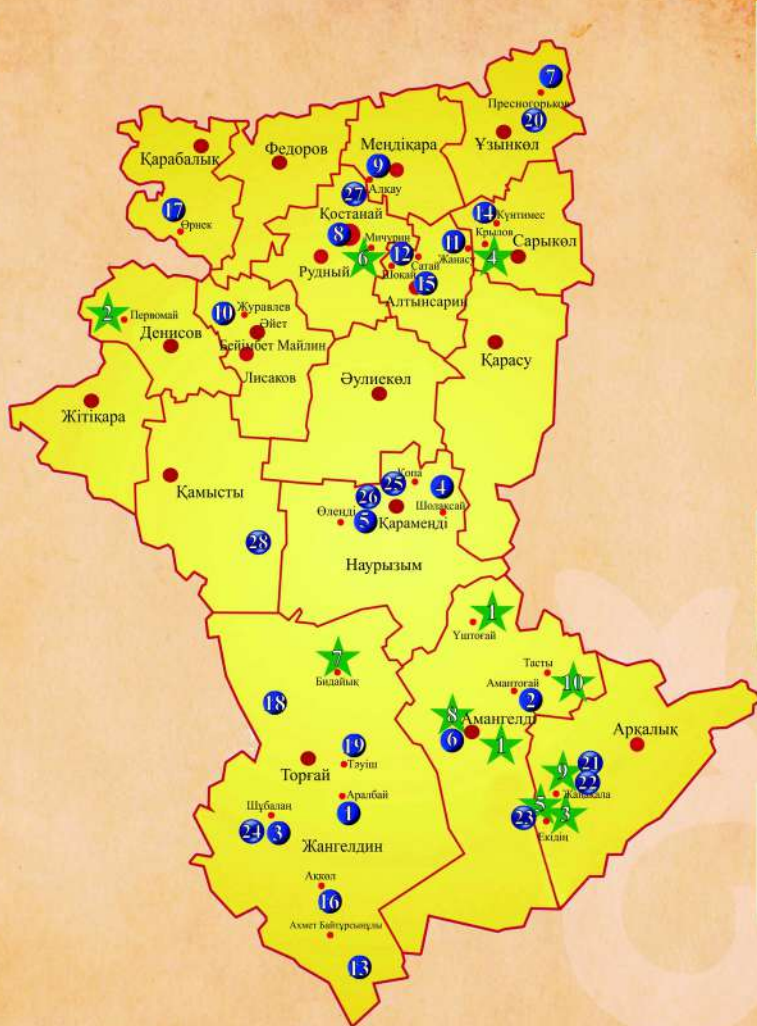
28 памятников и исторических мест включены в список сакральных объектов регионального значения.

Since 2017, the program “Rouhani zhangyru” is being implemented in the Republic of Kazakhstan. This is a large-scale project of national level, affecting all spheres of the country's life. To modernize public consciousness, “Spiritual Shrines of Kazakhstan” or “Sacred Geography of Kazakhstan” holds a unique position.

Sacred objects are most treasured monuments of the natural landscape and cultural heritage, secular and religious architecture, mausoleums, as well as places attributed to historical and political events of enduring value living in Kazakhstan people's memory.

More than a thousand objects of historical and cultural heritage was found on the territory of Kostanay region. The “Sacral Map of Kazakhstan” includes 10 objects of national significance found in Kostanay region. 28 monuments and historical sites have been included in the list of sacred objects of regional significance.

★ Қостанай облысының жалпыұлттық қасиетті нысандары
 Sacralnye ob'ekty Kostanayskoy oblasti obshchenatsional'nogo znacheniya
 Sacral objects of national significance of Kostanay region

● Қостанай облысының өңірлік қасиетті нысандары
 Regionalnye sakralnye ob'ekty Kostanayskoy oblasti
 Regional Sacral Objects of Kostanay Region

**Қостанай облысының жалпыұлттық
маңыздағы қасиетті нысандары**

**Сакральные объекты Костанайской области
общенационального значения**

**Sacral objects of national significance
of Kostanay region**

Торғай геоглифтері. Уштоғай төртағаны.
Торгайские геоглифы. Уштогайский квадрат.
Torgay geoglyphs. Ushtogay square

Торғай геоглифтері. Торғай трикветрі.
Торгайские геоглифы. Торгайский трикветр.
Torgay geoglyphs. Torgay trikvetr.

Қамысты қорғанысы
Укрепленное поселение Камысты
Fortified settlement of Kamysty

Екідін ғұрыптық ескерткіші
Культовый памятник Екидын
Yekidyn Hieratical Monument

Екідің ғұрыптық ескерткіші
Культовый памятник Екидын
Yekidyn Hieratical Monument

Барак Жанұзақұлы (Қарабалуанұлы) кесенесі
Мавзолей Барака Жанузакұлы (Қарабалуанұлы)
Barak Zhanuzakuly (Karabaluanuly) Mausoleum

Жәуке Назарғұлұлы кесенесі
Мавзолей Жауке Назарғұлулы
Zhauke Nazargululy's Mausoleum

Ыбырай Алтынсарин кесенесі
Мавзолей Ибрая Алтынсарина
Ibray Altynsarin Mausoleum

Ыбырай Алтынсарин кесенесі
Мавзолей Ибрая Алтынсарина
Ibray Altynsarin Mausoleum

Міржақып Дулатұлы кесенесі
Мавзолей Мыржакыпа Дулатова
Myrzhakyp Dulatov Mausoleum

Міржақып Дулатұлы кесенесі
Мавзолей Мыржакыпа Дулатова
Myrzhakyp Dulatov Mausoleum

Амангелді Имановтың жерленген жері
Место погребения Амангельды Иманова
Amangeldy Imanov's burial place

Әбдіғаппар Жанбосынұлы кесенесі
Мавзолей Абдығаппара Жанбосынұлы
Abdygappar Zhanbosynuly Mausoleum

Әбдіғәппар Жанбосынұлы кесенесі
Мавзолей Абдығәппара Жанбосынұлы
Abdygappar Zhanbosynuly Mausoleum

Кейкі батыр кесенесі
Мавзолей Кейки батыра
Keiki Batyr Mausoleum

Біз бүгінгі бейбіт тіраігіміз үшін, Қазақстан деп аталатын Республиканың жер бетіндегі бірлігі үшін тарихтың әр тұсында осы елді, осы жерді қорғаған қайсар жандардың аруағының аламына қашанда қорықармыз.

Нұрсұлтан Назарбаев,
Елбасы - Қазақстан
Республикасының
Тұңғыш Президенті

Кейкі батырдың сауауаты

Атқа саламын ерлікті,
Бермедім жауға елімді.
Мұсыманнан жау шығып,
Сынамардым, Алаа, белімді.

Откір қыламы болдым,
Жау-құрғым, қанаттым.
Ерлікте перзент тумадым,
Анырды жаудан алатым.

Атқа саламын төрлікті,
Душпаңға қыламы ерлікті.
Мен кеткен соң халқым-ау,
Көрсеті жаудан қорлықты.

Кейкі батыр кесенесі
Мавзолей Кейки батыра
Keiki Batyr Mausoleum

**Қостанай облысының жергілікті
қасиетті нысандары**

**Региональные сакральные объекты
Костанайской области**

**Regional Sacral Objects
of Kostanay Region**

Қазыбай әулие Ақпанұлы жерленген жері
Место захоронения Казыбая әулие Ақпанұлы
Place of burial of Kazybay auliye Akpanuly

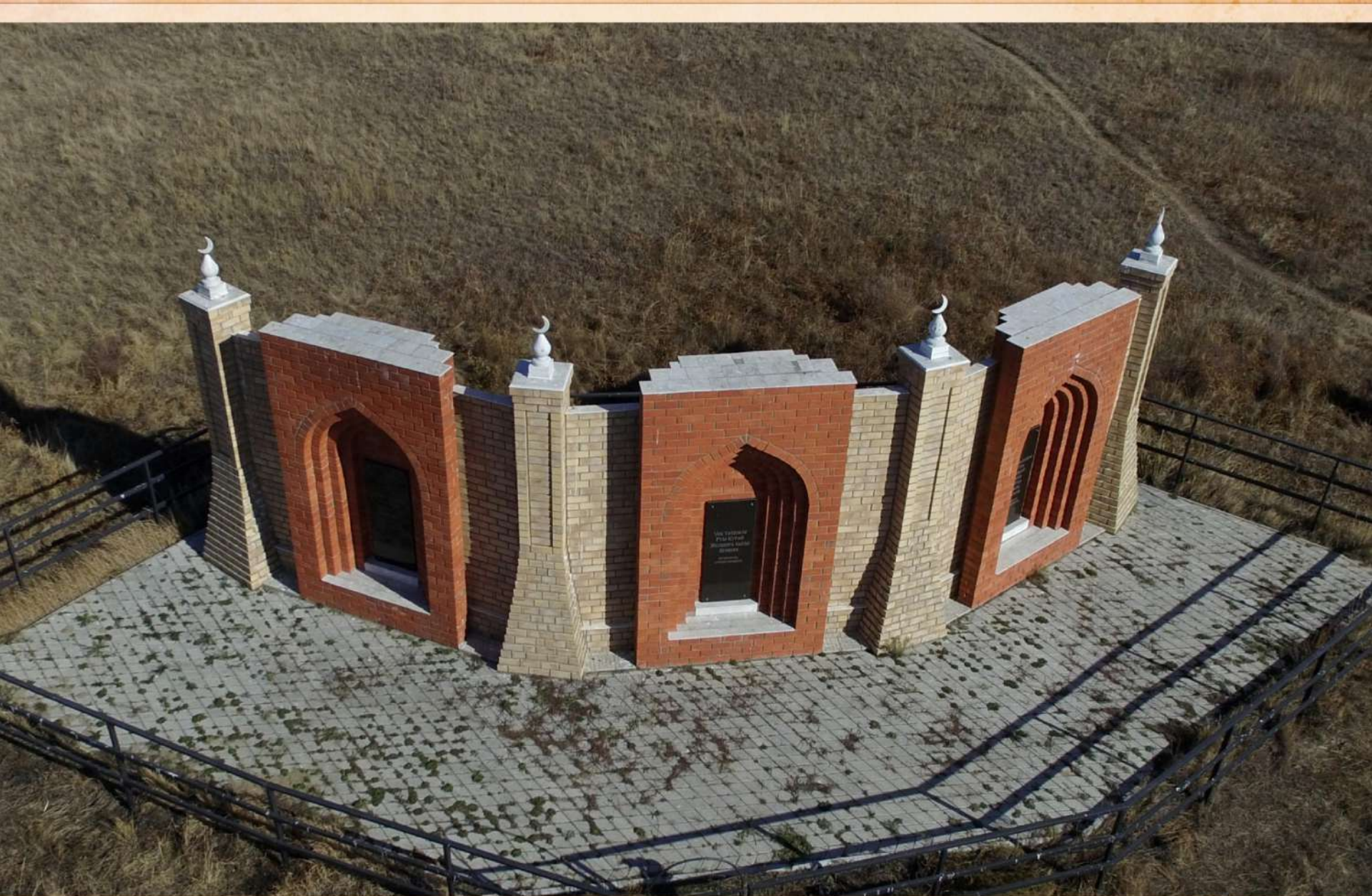
Құтан әулие Атальқұлы кесенесі
Мавзолей Кутана әулие Атальқұлы
Mausoleum of Kutan aulie Atalykuly

Баймырза әулие Мергенұлының кесенесі
Мавзолей Баймырза аулие Мергенулы
Mausoleum of Baimyrza auliye Mergenuly

Коянак әулие Жолшарақызының кесенесі
Мавзолей Коянак аулие Жолшарақызы
Mausoleum Koyanak auliye Zholsharakyzy

Қоянақ әулие Жолшаракызының жерленген жері
Место захоронения Коянак аулие Жолшаракызы
Place of burial of Koyanak auliye Zholsharakyzy

Түркібай әулие Ақанұлы жерленген жер
Место захоронения Тюркебая әулие Ақанұлы
Burial place of Tyurkebay auliye Akanuly

Сатыбалды ишан Ғабдоллаұлы кесенесі
Мавзолей Сатыбалды ишана Ғабдоллаұлы
Satybaldy Ishan Gabdollauly Mausoleum

Акмешіт
Акмечеть
Akmechet

Әулие Никольский шіркеуі
Свято-Никольская церковь
St. Nicholas Church

Батыр Мандай Байдәулетұлының жерленген жері
Место захоронения батыра Мандая Байдаулетулы
Burial place of Manday Baidauletuly Batyr

ТУҒАН ЕЛДІҢ АРДАҒЫ,
ТУҒАН ЖЕРДІҢ КОРҒАНЫ,
БАТЫР ЖАТЫР БҮЛ ЖЕРДЕ,
ОРЫНДАЛҒАН АРМАНЫ.
БАТЫР БАҒАМЫЗДЫҢ
СМІР, АНГЕ ЕРЕҒІ
УРАҒЫҢА ҰЛЫ БОЛСЫҢ,
ДЕП ТУҒАН-ТУЫСТАРЫ,
АУДАМАСТАРЫ 2002 ЖЫЛЫ
ЖСБҒЫ БАТЫРҒА
АРНАП АС БЕРДІ.
ИМАНЫ ЖАР БОЛСЫҢ

Батыр Жабағы Ипанұлы жерленген жер
Место захоронения батыра Жабағы Ипанулы
Burial place of Zhabagy Iranuly Batyr

ҚАШАҚ ҚАРТА
АКЖІГІТ
ТҮГЕЛ БАТРДЫН
НЕПЕРЕСІ ИЛАН
УЛЫ ЖАБАҒЫ
БАТЫР
ӘКЕСІ ТҮГЕЛ
1722ж ЖОНГОРМЕН
СОҒЫСІА ҚАЗАҚТЫ
ҚОРҒАП
АБЫЛАИ ҚАННАН
ТҮ АПҒАН
ӘП: САҚТАЛАТ
ЕСКЕРТКІШ
ҚАЛЫҚТАН
ҰРПАҒИНАН
РАҚИБЕРГЕН
ҚАППАЗ
РЫЗДЫҚ

Жазы би Жанұлы кесенесі
Мавзолей Жазы би Жанұлы
Zhazy bi Zhanuly Mausoleum

Шоқай би Балқанұлының жерленген жері
Место захоронения Шокая би Балканулы
Burial place of Shokay bi Balkanuly

Қобызшы Тілеп Аспантайұлының жерленген жері
Место захоронения кобызши Тилепа Аспантайұлы
Burial place of composer (kobyzshi) Tilep Aspantaiuly

Күнтимес – Шоқан Уәлихановтың туған жері
Кунтимес – место рождения Чокана Валиханова
Kuntimes- birthplace of Chokan Valikhanov

Шоқан Уәлихановтың
1844-1846 жылдары Шығыс
Түркістандағы саяхатының
және оның
Мәдениет және
Тарих министрлігінің
тапсырмасы бойынша
жасалған.
Шоқан Уәлиханов.
Ауыл тұрғындарының.
2015 жыл.

Омар құдығы (Ыбырай Алтынсариннің туған жері)
Колодец Омара (место рождения Ибрая Алтынсарина)
Omar's well (birthplace of Ibray Altynsarin)

Сарытүбек ауылы (Ахмет Байтұрсыновтың туған жері)
Аул Сарытүбек (место рождения Ахмета Байтұрсынова)
Sarytubek aul (birthplace of Akhmet Baitursynov)

Мұхамеджан Сералиннің жерленген жері
Место захоронения Мухамеджана Сералина
Burial place of Mukhamedzhan Seralin

Албарбөгет (Айса бөгеті)
Албарбогет (плотина Айсы)
Albarboget (Aisa dam)

Татыр шайқасы болған жер
Место Татырского сражения
Site of Tatyр battle

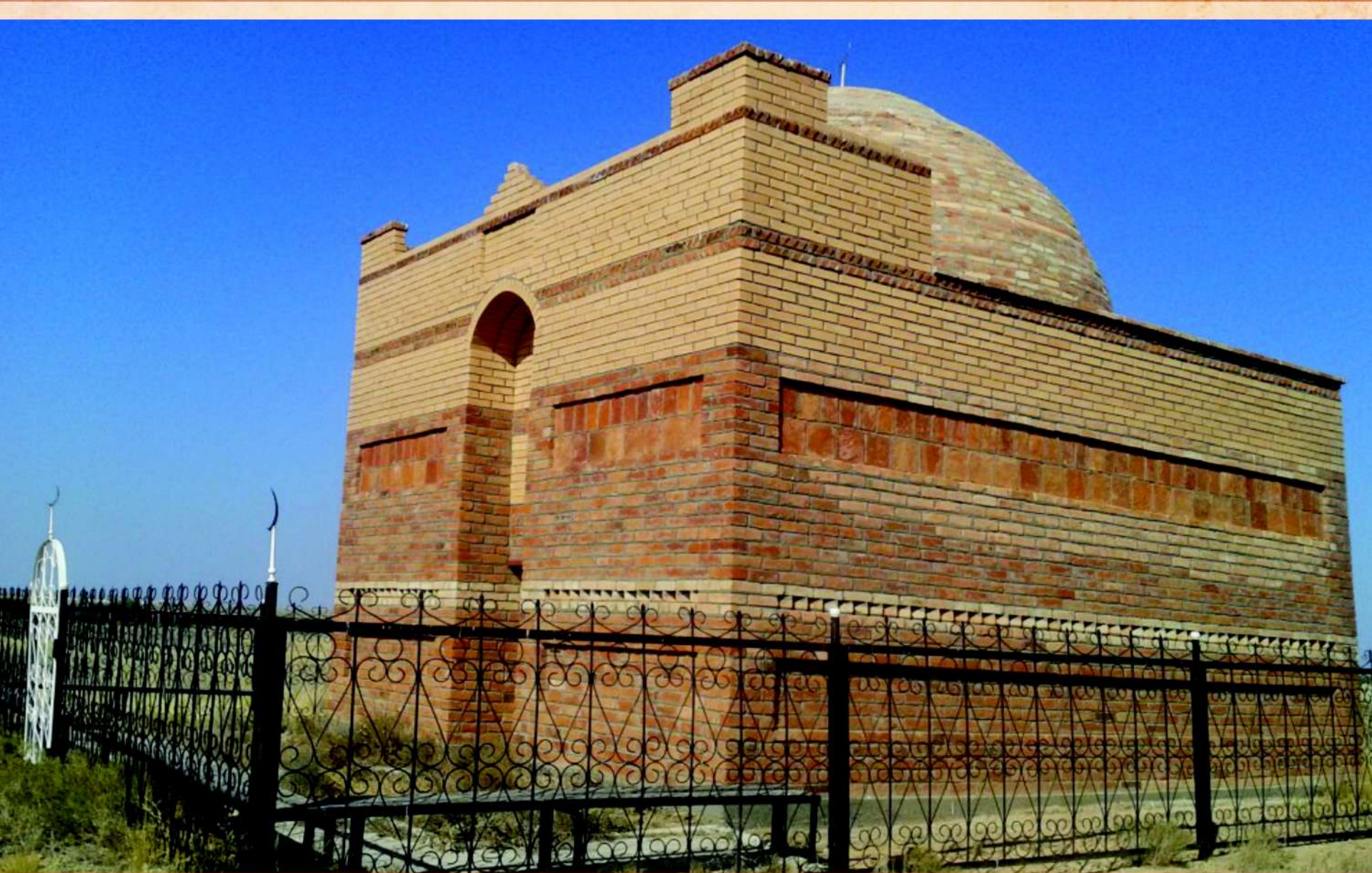

Аспантай абыз әулие Қалдарұлының жерленген жері
Место захоронения Аспантая абыз аулие Калдарулы
Burial Place of Aspantay abyz auliye Kaldaruly

Құлымбет әулие Тәтібекұлы кесенесі
Мавзолей Кулымбета аулие Татыбекулы
Mausoleum of Kulymbet auliye Tatybekuly

Қостам кесенесі (Айқожа, Байқожа)
Мавзолей Қостам (Айқожи, Байқожи)
Kostam Mausoleum (Aikozha, Baikozha)

Қыз тамы кесенесі
Мавзолей Қыз тамы
Kyz tamy Mausoleum

Бейсен би Байжанұлының жерленген жері
Место захоронения Бейсена би Байжанулы
Beisen bi Baizhanuly Place of Burial

Мәтен батыр Баяндыұлының жерленген жері
Место захоронения батыра Матена Баяндыулы
Place of burial of Maten Bayandyuly Batyr

Үмбетей батыр Байсейітұлы кесенесі
Мавзолей батыра Умбетей Байсейтұлы
Umbetey Baiseituly Batyr Mausoleum

Нұржан Наушабайұлының жерленген жері
Место захоронения Нуржана Наушабаева
Nurzhan Naushabayev Place of burial

Байсары батыр Самыратұлының жерленген жері
Место захоронения батыра Байсары Самыратұлы
Baisary Samyratuly Batyr Place of Burial

Торгайские геоглифы (Уштогайский квадрат)

Торгайские геоглифы (Торгайский триквентр)

Укрепленное поселение Камысты

Культовый памятник Екидын 1

<http://kraeved-kst.kz/ru/zd-tury/skrytye/3d-tury.html>

Культовый памятник Екидын 1

Датировка объекта: VIII-IX века.

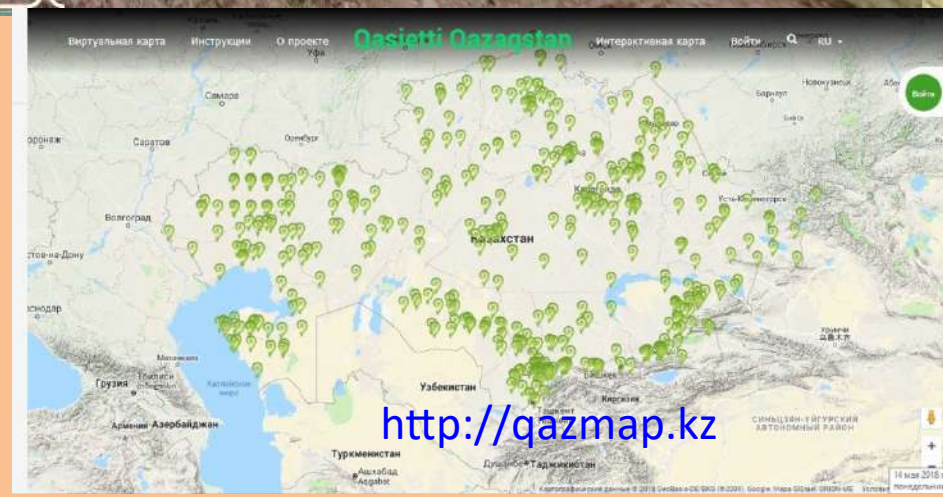
Местонахождение объекта: город
Аркалык, недалеко от села Екидын.
49°31.795' N, 66° 08.882' E

Екидын представляет собой два дына – архитектурных сооружения сферической формы из дикого камня, давшие название аулу. Они выполнены по принципу ложного свода, когда кладка камней, постепенно сужаясь в диаметре, снаружи образует форму полусферы. Вход ориентирован на восток. Верхнюю часть дынов венчает искусно сделанное отверстие. По мнению академика Альея Маргулана, который исследовал дыны в экспедиции 1959 года, они датируются VIII – IX веками и в древности имели обрядовое, священное значение.

Екидын I расположен к северо-западу от зимовки Бейсен. Екидын II находится на возвышенности и хорошо заметен издали.

Text

<http://qazmap.kz>

<http://kraeved-kst.kz/int-map/ru.php>

РУХАНИ
ЖАҢҒЫРУ

Қостанай облысы әкімдігінің мәдениет басқармасы

Қостанай облыстық тарихи-өлкетану музейі

Назарлаңызға рахмет!
Благодарю за внимание!
Thank you for your attention!